

Adam Lisiecki

"The children and cultural heritage education" : spotkanie grupy roboczej, Wilno, 11-12 listopada 2008 r.

Ochrona Zabytków 56/1 (240), 19-20

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Uczestnicy spotkania odwiedzili historyczne ogrody Wilna i jego okolic. Organizatorzy zaprezentowali pozostałości jednego

na Litwie barokowego ogrodu przy rezydencji Sapiehów oraz parki krajobrazowe w Zatroczu¹ i Landwarowie, zaprojektowane

przez Edouarda André słynnego europejskiego pejzażystę.

Magdalena Lisowska

Przypisy

1. Dla Zatrocza, w ramach współpracy pomiędzy KOBiDZ a litewskim Trockim Narodowym Parkiem Historycznym prowadzone są, przez architektów krajobrazu

z Pracowni Kształtowania Polityki Konserwatorskiej KOBiDZ, prace studialno-projektowe. W drugiej połowie września 4-osobowy zespół (B. Furmanik, H. Gał-

ka, M. Lisowska, I. Wildner-Nurek) wykonał inwentaryzację dendrologiczną ponad 80 ha parku. Obecnie trwa opracowywanie wyników.

A MEETING OF THE BALTIC SEA REGION WORKING GROUP Vilnius, 5-6 November 2008

The first meeting of the Baltic Sea Region Working Group concerning historical parks and gardens was held in Vilnius on 5 and 6 November 2008. The event was organised upon the initiative of Alfredas Jomantas, a representative of the Department of Cultural Heritage at the Lithuanian Ministry of Culture.

The speakers included Piret Palm (Estonia), Maunu Häyrynen (Finland), Indre Kacinskaite (Lithuania), Kristine Veinberga and Gundega Linaare (Latvia) and Magdalena Lisowska (Poland), who presented the situation of historical parks, gardens and residences in particular countries.

Their statements led to the conclusion that the cultivation of gardening and concern for valuable historical parks and gardens are not among the priority undertakings of the countries represented at the meeting. Moreover, the countries in question lack landscape architects specialising in the history of gardens and participating in re-valorisation, from the initial phase, studies, projects, and execution to continuous cultivation.

The objective formulated by the working group involved the establishment of cooperation with the Baltic Sea region specialists concerning, i. a. an exchange of legislation experiences, work methods,

endeavours aiming at the creation of a universal model of revalorisation, and a list of qualifications permitting work in historical gardens and parks. It was decided to inaugurate cooperation with a "TOP 10" list of gardens, parks and residences, accompanied by source information about the monuments in question.

The participants of the meeting toured the historical gardens of Vilnius and its environs, including the Baroque garden adjoining the Sapieha residence and the Zatrocze and Landwarów parks designed by Edouard André, the celebrated European landscapist.

„THE CHILDREN AND CULTURAL HERITAGE EDUCATION” Spotkanie grupy roboczej, Wilno, 11-12 listopada 2008 r.

W Wilnie, w dniach 11-12 listopada 2008 r. miało miejsce drugie spotkanie grupy roboczej „The Children and Cultural Heritage Education”. Grupa robocza składa się z przedstawicieli in-

stytucji kultury państw basenu Morza Bałtyckiego oraz Norwegii i Islandii. Jej celem jest definiowanie problemów z zakresu dziedzictwa kulturowego, których rozwiązywaniu sprzyjają wymiana

pomysłów oraz wspólne działania. Przygotowane materiały zostały przekazane Grupie Monitorującej, której spotkanie odbyło się w norweskim Stavanger w dniach 26-28 listopada.

Przedstawiciele państw, wchodzących w skład grupy roboczej, zaprezentowali zarówno wiele ciekawych rozwiązań strategicznych, jak i pomniejszych projektów edukacyjnych. Norwegowie prowadzą m.in. kursy dla pedagogów muzealnych pn. „Muzea w szkołach”. Pracownicy muzeów mogą brać w nich udział, pod warunkiem że przyprowadzą ze sobą nauczycieli, co sprzyja zacieśnianiu wzajemnych kontaktów. W Szwecji duży nacisk kładziony jest na współpracę muzeów ze szkołami oraz wykorzystywanie przy tym zbiorów muzealnych. Co roku w tym kraju organizowane są konferencje prezentujące „dobre praktyki” i nowe metody stosowane w edukacji. Ministerstwo Kultury Estonii kontynuuje program „Manoring school”, którego celem jest restauracja i konserwacja historycznych dworców oraz nadanie im nowego, edukacyjnego przeznaczenia. Dworaki adaptowne są m.in. na szkoły i centra kultury.

Jako przykład dobrej współpracy państwowej instytucji kultury z organizacjami pozarządowymi zaprezentowano realizowany w Polsce program „Ślady przeszłości”, w którym uczniowie przy pomocy ekspertów sprawują opiekę nad budowlami zabytkowymi. Pomysłodawcą programu jest fundacja „Centrum

Edukacji Obywatelskiej”, a merytorycznego wsparcia udziela mu Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków. Kolejny projekt realizowany przez KOBiDZ, który został zaprezentowany podczas spotkania, dotyczy nowych sposobów komunikacji z młodymi ludźmi. W jego ramach stworzona została charakterystyczna rysunkowa postać „Superbohatera”, która będzie wykorzystywana jako ikona w kampaniach społecznych.

Wszyscy uczestnicy spotkania podkreślali dużą wagę Europejskich Dni Dziedzictwa. W Polsce EDD organizowane są głównie przez samorządy, tymczasem w Estonii oraz Szwecji są tworzone i koordynowane we współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi (NGO).

Uczestnicy wileńskiego spotkania zauważyli, że kultura i szkolnictwo powszechne na poziomie ministerialnym są oddzielone od siebie. Należy zastanowić się zatem, jak dziedzictwo kulturowe, w dużej mierze lokalne, włączyć w ogólnokrajowy program nauczania. Podobną kwestią jest współpraca na linii program edukacji szkolnej – program edukacji muzealnej. Temat dziedzictwa kulturowego powinien być obecny także w programach kształcenia uniwersyteckiego, co zapewniłoby fachową kadre.

Dużo uwagi poświęcono również ogólnemu wizerunkowi współczesnego muzeum. Kierunkiem, do którego należy dążyć, jest muzeum interaktywne, który uczy i bawi. Należy zastanowić się, jak zachęcać muzea do tego, by stawały się bardziej otwarte przede wszystkim na młodych ludzi.

Na spotkaniu określone zostały także grupy docelowe podejmowanych działań. Są nimi dyrektorzy muzeów oraz szkół, kadra muzealnicza, kadra nauczycielska, a także organizacje pozarządowe wraz z wolontariuszami. Za priorytetowe formy działania – oprócz szkoleń i warsztatów podnoszących kwalifikacje ww. grup – uznano spotkania „grup roboczych” skupiających w regionach wszystkich zainteresowanych (nauczyciele, muzealnicy, ludzie kultury). Spotkania te miałyby służyć nie tylko wymianie informacji, ale także rozpoznaniu funkcji osób pracujących po sąsiedzku.

Grupa robocza opracowała kalendarz i strategię wspólnych prac na najbliższe 4 lata. Ważne w nim miejsce zajmują spotkania jej członków z przedstawicielami departamentów kultury, na których prezentowane będą m.in. „dobre praktyki” stosowane w różnych krajach.

Adam Lisiecki

“THE CHILDREN AND CULTURAL HERITAGE EDUCATION” Working Group Meeting, 11-12 November 2008

A second meeting of the working group „The Children and Cultural Heritage Education” took place in Vilnius (11-12 November). The event assembled representatives of cultural institutions from the Baltic Sea countries as well

as Norway and Iceland. The participants discussed a number of interesting strategic solutions and educational projects, with emphasis on the role played by European Heritage Days.

The convention also proposed

a calendar and strategy of joint undertakings for the coming four years and defined target groups.

The prepared material was handed over to the Monitoring Group, which met in Stavanger (Norway, 26-28 November).